

O svätej omši II.

Každý nábožný úkon, najmä slávenie sviatostí, modlitbu a pobožnosti máme prežívať s vierou. Ak by nám chýbala viera, boli by to pre nás len vonkajšie úkony podobné tým, aké sledujeme v divadle či v športe. Okrem viery je potrebná aj dispozícia, aby sme mohli prijať milosti a dary, ktoré sa nám sprostredkujú. Vnútorne sa disponujeme naším úmyslom, túžbou po prijatí darov a milostí a tým, že nemáme na duši ťažký hriech, prípadne ideme na svätú spoveď, aby naša duchovná pripravenosť bola, čo najlepšia. Najmä vtedy ak sa jedná o mimoriadne dary.

Okrem toho, čo sa týka samotnej svätej omše teológ Gaudier zdôrazňuje predovšetkým tri myšlienky, ktoré majú poslúžiť k tomu, aby sme boli na nej dobre prítomní: - obetovať sa spolu s kňazom, - čo najlepšie sa disponovať k tomu, aby sme mali čo najviac duchovného úžitku, - prijímať všetko, čo nám svätá omša dáva.

Slovo dispozícia, pripravenosť je známe z bežného života. Hovoríme napríklad, že niekto nemá dispozície na spievanie, na hranie na hudobnom nástroji, alebo nie je disponovaný počúvať žarty a pod. Vieme, najmä v oblasti kultúry a umenia aká veľmi dôležitá je práve osobná disponovanosť, koľko úspechov od nej závisí. Táto naša disponovanosť, či nedisponovanosť - nepripravenosť, môže byť chvíľková alebo trvalá. Vynikajúca speváčka, napríklad, odmietne spievať na koncerte, lebo je práve prechladnutá. Ten, kto nemá hudobný sluch, ani vzdelanie nechodí obyčajne počúvať vystúpenia symfonických orchestrov. Nie je k tomu disponovaný, a to možno aj trvalo, lebo mu chýbajú predpoklady na to, aby mu koncert niečo dal, a tak je to pre neho len strata času. Ťažko je presne vysvetliť, čo je to tá disponovanosť, alebo v čom spočíva, ale môžeme to vyjadriť takto: Disponovaný znamená, že človek je akosi vnútorné pripravený prijať určité hodnoty, alebo ich odovzdávať. Zo života vieme, že sa jedná o isté schopnosti, talenty, alebo dary, ktoré človek už nejako okúsil nejako ich má, vlastní, že už je v danej oblasti na nejakej úrovni. Hudba napríklad obohacuje vnútorný život a umelecké ctenie hudobníka, teda toho človeka, kto už niečo z hudby skúsil, kto ju vie počúvať a komu predtým už hudobné tóny niečo dali.

Ako sme si už povedali aj na svätú omšu musí byť človek disponovaný, aby z nej niečo mal, aby mu priniesla osov a duchovné ovocie. Najlepšie disponovaný je teda ten, kto už má na nejakom stupni to, čo na nej hľadá. To znamená, že je duchovný človek, ktorý už zacítil a skúsil duchovný život. Preto je známe, že liturgia dáva najviac tým, ktorí vedú duchovný náboženský život. Toto je všeobecné pravidlo. Ale je pravda i to, že okrem tej všeobecnej disponovanosti, máme napríklad umelcov, športovcov, rečníkov, ktorí sa ešte aj pred svojím vystúpením pripravujú, možno krátko, alebo dlhšie, ale robia všetko možné, len aby vydali, čo najlepší výkon. Ako by sme sa teda mali my, čo najlepšie disponovať, pripraviť na slávenie svätej omše?

Vychádzajme z tajomstva svätej omše. Ona sviatostne sprítomňuje tak poslednú večeru, ako aj obeť na Kalvárii. Preto na slávenie svätej omše je najlepšie disponovaný ten, kto obnoví v sebe ducha obety a túžbu po jednote s Kristom a s celou cirkvou, s ktorou slávi svätú obeť. Prichádzame teda na obeť, ktorá je obeťou za mňa, za teba i za celý svet – Ježiš Kristus sa na oltári obetuje Nebeskému Otcovi. Niekedy bol dobrý zvyk najmä v hlbších duchovných spoločenstvách, ako boli rehoľníci, vykonať denne aspoň jednu obeť a urobiť aspoň jeden dobrý skutok lásky voči blížnemu ako prípravu na svätú omšu. Istý duchovný otec spomína aj zaujímavú činnosť v susednom Rakúsku. Mal sa tam konať Eucharistický kongres. Deti v škole mali priniesť učiteľovi náboženstva jedno pšeničné zrnko vždy keď sa v niečom zaprú, alebo niekomu s láskou poslúžia. Z tých zrní, ktoré sa nazbierali, potom pomleli múku a urobili z nej hostie na už spomínaný eucharistický kongres.

Samozrejme nemožno hovoriť o žiadnej dispozícii, ak nie je pokora v našom srdci a potom i vnútorný úmysel prijať dary a milosti, ktoré sa mi pri svätej omši ponúkajú. Ako obeť na Kalvárii, tak aj svätá omša sa prináša za spásu celého sveta, za živých aj zomrelých. Napriek tejto všeobecnosti, vznikol zvyk obetovať jednotlivé sväté omše na zvláštne úmysly, ktoré voláme aj intencie, napríklad za zomrelého, za príbuzných, k úcte Panny Márie a pod.

Učiteľia duchovného života, teológovia, si neraz lámu hlavu, ako presne rozumieť týmto naším úmyslom. Netreba vždy hľadať len ťažké vysvetlenia, keď vec sa má jednoducho. Svätá omša je modlitba. Môžeme povedať, že je modlitbou všetkých modlitieb. Sila modlitby závisí od nášho spojenia s Kristom, a tým aj s Božou všemohúcnosťou. Keď slávime svätú omšu, modlí sa s človekom, so mnou i s tebou, Cirkev a modlí sa spolu s nami sám Ježiš Kristus. On sa za nás obetuje a On sa spolu s nami a za nás modlí prostredníctvom Cirkvi, prostredníctvom kňaza. Samotná svätá omša je stretnutím sa s Kristom, pričom z nášho osobného hľadiska najhlbšie okamžiky, najužšie sviatostné spojenie s Kristom prežívame pri svätom prijímaní. Svätá omša a sväté prijímanie, je preto najvhodnejšou dobou na to, aby sme sa modlili za to, čo nám leží na srdci. Preto od najstarších čias sa do liturgickej modlitby vkladajú tzv. mementa, spomienky na živých aj zomrelých, ktorí sa odporúčajú do našich modlitieb. Istý duchovný autor spomína svätého Františka Borgiaša, ktorý sa modlieval svoje memento, prosby a spomienky takto: Predstavil si obetujúceho sa a trpiaceho Ježiša Krista na kríži. Keď pozeral na pravú ruku a rany na nej vtedy sa modlil za svätého otca, za biskupov a duchovných, do rán na ľavej ruke vkladal prosbu za panovníkov a vládcov sveta. Do rán na pravej nohe vkladal svoju starosť o rehoľných spolubratov, do ľavej zasa svojich príbuzných a známych. Keď pozeral na otvorený prebodnutý bok vtedy sa modlil sám za seba.

V medziľudských vzťahoch je dôležité, aby sa zachovávali určité zásady - zákony, príkazy i zákazy - zamerané na dobro a ochranu všetkých ľudí. Napriek tomu, človek si je tejto skutočnosti vedomý, mnohí ľudia, najmä mladí, reagujú na tieto spoločenské normy podráždene. Chcú byť slobodní, voľní a príkazy či zákazy im to znemožňujú. Neuvedomujú si však jednu dôležitú vec: keby bolo všetko dovolené, znamenalo by to koniec ich slobody. Keď sa chce človek zbaviť otroctva príkazov a zákazov, dostane sa do zovretia strachu a neistoty, ktoré vedú celú spoločnosť do záhuby.

V každej rastlinnej i živočíšnej bunke je plán zameraný na dobro celej ríše. Z týchto buniek neskôr vyrastie rastlina či narodí sa živočích. Len človek je zameraný na vlastné dobro na úkor celku, teda spoločnosti.

Vezmime si napríklad niektoré príkazy Desatora. Piate prikázanie zakazuje zabíjať. Keď sa v nejakom spoločenstve objaví vrah, nastane neistota, otroctvo strachu. Siedme prikázanie nás vystríha: Nepokradneš! Výsledok nedodržania by bol taký, že nikomu, by nezáležalo na zveľaďovaní majetku. Reálnou sa táto skutočnosť stala v Rusku po prvej svetovej vojne. Keď sedliakovi zobrali všetko, čo vypestoval a vychoval, prestal sa starať o gazdovstvo a nakoniec zomrel od hladu nielen on s rodinou, ale aj tí, čo brali, lebo nemali čo brať. Keď človek ignoruje príkazy a zákazy, ohrozuje vlastnú istotu.

Božie prikázania sú zamerané na dobro všetkých ľudí, dokonca aj na tých, čo ich ignorujú. Keď človek nemá zábrany prekračovať ich, je zotročovaný neistotou, strachom.

Človek je večne vystavený lákadlám, aby sa nestaral o zákazy a príkazy. Keď si však uvedomí, že tieto chránia aj jeho, vtedy im ľahšie odolá.

Nábožensky žijúci človek je povinný Božie a cirkevné prikázania zachovávať aj vo svedomí. Ich rešpektovanie je základom zdravého života na svete, ktorý Boh odmeňuje večným životom.

JÁN RYBÁR

Liturgický kalendár

23.VI. pondelok	sv.Jozef Cafasso, kňaz
24.VI. utorok	Narodenie sv.Jána Krstiteľa
25.VI. streda	sv.Gregor Barbarini, biskup
26.VI. štvrtok	sv.Romuald, opát
27.VI. piatok	sv.Ladislav, sv.Cyrl Alexandrijský, biskup
28.VI. sobota	sv.Irenej, biskup a mučeník

Je to už štyridsať rokov, čo sa na Druhom vatikánskom koncile viedla rozprava o tom, či je možné využiť pri sprostredkovaní liturgie rozhlasové a televízne vysielanie. V tom čase sa dnešné možnosti masmédií dali ešte len tušiť. Späť však vidíme, aký to bol prozreteľný krok, keď Cirkev vstúpila do médií. Začalo sa tým moderné hlásanie evanjelia v duchu toho, na čo Ježiš vyzval svojich apoštolov: „Čo vám hovorím vo tme, hovorte na svetle, a čo počujete do ucha, rozhlasujte zo striech“.

Moderná mediálna evanjelizácia už dávno neznamená len požehnanie Urbi et orbi, priamy prenos svätej omše či duchovný príhovor. Sú to tiež noviny, časopisy, rozhlasové i televízne relácie, dokumentárne a životopisné filmy či kresťanské internetové portály - moderné strechy, z ktorých sa ohlasuje Kristovo poslanstvo, a jestvujú stovky spôsobov, ktorými sa posväcuje aj táto časť nášho života. Je to priestor, kde človek hovorí k človeku, teda aj priestor na evanjelizovanie a katechézu. Takýto apoštolát už dávno nie je iba otázkou nadšencov s apoštolským zápalom. Žiada si špecialistov, ktorým nechýba nápad a postreh, ľudí s obrovskou dávkou trpezlivosti a skromnosti, lebo ich práca často zostáva skrytá a nedocenená. Nesmie im chýbať ohľaduplnosť ani láska k človeku a evanjeliu.

Aj vám sa zdá, že očakávame priveľa? Pravdaže, pre Cirkev je to skutočne dar, ak ju Boh obdarí takouto charizmou. Lenže o každý dar treba prosieť, lebo spoločenstvo dostáva len to, o čo prosí.

Jaroslav Ivančo

Na slávnosť sv. Petra a Pavla, apoštolov (budúcu nedeľu 29.6.2008) bude zbierka „Halier sv.Petra“.

Sväté omše v 12. týždni Cezročného obdobia

24.VI. utorok

18.00 + Matilda Stranovská, rodičia a súrodenci

25.VI. streda

17.00 + Ladislav Brečan a rodičia

27.VI. piatok

18.00 + Anton Kerák a manž. Laura

28.VI. sobota

18.00 + Ján Pojezdál a rodičia

Upratovanie kostola č.d. 229 – 253

29.VI. 13. Nedeľa Cezročného obdobia

8.00 + Jozef Polakovič, manž. Jozefína a syn Karol

9.15 + Mária Jurčovičová (30 d.)

V Jeruzaleme žil vtedy muž, menom Simeon, človek spravodlivý a nábožný, ktorý očakával potechu Izraela, a Duch Svätý bol na ňom. Jemu Duch Svätý vyjavil, že nezomrie, kým neuvidí Pánovho Mesiáša. Z vnuknutia Ducha prišiel do chrámu. A keď rodičia prinášali dieťa Ježiša, aby splnili, čo o ňom predpisoval zákon, vzal ho aj on do svojho náručia.

(Lk 2, 25 - 28).

Starci

Starec Simeon mal jedinou túžbu: vidieť ešte pred svojou smrťou Mesiáša. To mu Boh doprial a mohol spokojne zomrieť. Aké túžby majú dnešní starí ľudia? Z pohľadu komunikácie túžia, aby mohli ešte rozprávať a aby ich niekto počúval. Tieto túžby sú logické, ale zároveň ťažké.

Je časť starých ľudí, ktorí si uvedomujú svoju pozíciu. Vidia, že svet sa zmenil, že je to úplne ináč, ako to bolo v časoch ich mladosti, a že všetkému dobre nerozumejú. Ich múdrosť spočíva v tom, že sú otvorení pre vysvetľovanie. Vedia, že ich deti a vnukovia vedia o svete viac ako oni, a preto sa ich radi pýtajú a radi ich počúvajú. Oni sa im odvdáčia tak, že si ich vážia a zaujímajú sa aj o ich život. V časoch mimoriadneho technického pokroku a životnej hektiky si aj mladí ľudia radi vypočujú niečo z romantiky minulosti. Z nej môžu starí ľudia ponúknuť aj veľa múdreho a inšpiratívneho pre dnešnú generáciu.

Iná skupina starcov si tieto fakty neuvedomuje. Myslia si, že čím sú starší, tým lepšie svetu rozumejú. Sú namyslení a mladých ľudí neuznávajú. Stareckými názormi zaťažujú rodinné prostredia a niekedy mladých privádzajú do zúfalstva. Spomínajú, aké to bolo kedysi, a myslia si, že oni ešte pomôžu k tomu, aby sa to vrátilo.

Nechápu, že minulosť sa už nevráti. Zabúdajú, že aj oni mali v mladosti iné postoje ako ich rodičia. Nechcú si priznať, že ani oni neboli dokonalí a okrem dobra urobili aj mnoho zla.

Pre deti, vnukov a iných členov rodiny sa ponúka priestor, aby sa v prítomnosti rodičov a starých rodičov posväcovali, učili trpezlivosti a stále ich milovali. Majú mať dosť síl stokrát vypočuť to isté a nenamáhať sa, že ich ešte zmenia. V starobe sa ľudia väčšinou nemenia k lepšiemu. Ak to zvládnu, Boh ich určite požehná, že keď budú oni starí, stanú sa pre prostredie požehnaním a nie bremenom.

Marián Šuráb

Kristus vo vás, nádej slávy.

Kol 1,27

Pane,
v dnešný večer by som chcel vo svojom srdci zvažovať tajomstvo a skutočnosť nádeje.
Ty najlepšie poznáš, čo asi vo vnútri cítim,
keď si niekedy poviem: strácam nádej...
V tých chvíľach, keď sa cítim taký bezmocný,
sklamáný,
nepochopený,
keď o mňa nikto nestojí,
keď ma často krát nechápu ani najbližší,
keď stojím osamotený voči iným,
ktorých chcem mať rád,
a oni o to nestoja...
Ty, Pane, najlepšie poznáš chvíle, v ktorých na mňa doľahne ťarcha, keď sa mi nedarí, keď si musím priznať,
že som bezmocný.
Aké ťažké, sú, Pane, chvíle, v ktorých cítim, že nieta východiska...
Tak ma to vie neraz, Pane, pritlačiť, že od tej slabosti a bezmocnosti by som najradšej plakal...
alebo niekedy ani nechcel žiť, alebo by som volal do celého vesmíru:
Naozaj niet nádeje?
Naozaj sa nedá nič robiť?
Naozaj som odkázaný na beznádej?

Bojím sa, Pane, tých chvíľ vo svojom živote.
Bojím sa najmä toho, že by v mojom srdci mohla ostať tma,
beznádej,
zúfalstvo,
že by som nevedel objaviť tvoju prítomnosť a blízkosť,
že by som nebol schopný počuť tvoje slovo:
„Neboj sa, predsa, som tu ja...“
Ja viem, ako ti je v túto chvíľu ťažko na duši a na srdci,
ale nesmieš zabúdať, že svetlo je mocnejšie ako tma,
akýkoľvek malý lúč svetla je mocnejší ako neviem koľko tmy.
Nesmieš zabúdať- nech by bolo koľkokoľvek tmy vo svete - pravde bude patriť víťazstvo!
Hoci sa ti neraz vysmejú a povedia:
Si hlúpy, ak veríš v lásku a v dobro... Ak sa ti i toľkokrát dostalo posmechu, nikdy neprestaň veriť, že láska je mocnejšia ako smrť, ako nenávisť. Nikdy na to nezabudni! Nie je predsa možné, ak si mi naozaj uveril, aby bolo v tvojom srdci zúfalstvo... Je možné, že ti bude v živote ťažko, že prídu chvíle, keď ťa zrania, chvíle, v ktorých budeš prežívať strádanie a bude sa ti zdať všetko čierne, bez východiska, ale nikdy nezabudni:
Nie si odkázaný na zúfalstvo!
Ja som a chcem byť tvojou nádejou,

nádejou, ktorá ťa nesklame.

A ty si ma vo svojom srdci chráň
a rozžihaj v sebe túto nádej...

Pane, čo ti mám na to všetko povedať? Aj v dnešný večer, kedy som objavil, ako by bolo hrozné stratiť vo svojom živote akúkoľvek nádej, si uvedomujem: azda ťa, Pane, nie dosť poznám, azda ti nie dosť verím, azda som príliš hrdý na to, aby som povedal:

Boh je moja nádej.

A predsa, v dnešný večer to chcem hovoriť primne, s vierou, presvedčením, túžbou i s vedomím, čo pre mňa znamená život, keď poviem:

Ako dobre, Bože, že si tu, a že si mojou nádejou, ktorá ma nesklame!

Jozef Šuppa, SJ „V dnešný večer- meditácie“

Č I S T É Z L A T O Príbeh 22-ročnej športovkyne z Texasu, Laury Wilkinsonovej, sa zapísal do dejín olympijských hier. Šesť mesiacov pred Olympiádou 2000 v Sydney utrpela trojnásobnú zlomeninu nohy. Rozhodla sa súťažiť napriek tomu, že kosti neboli ešte úplne zrastené.

Vo svojej disciplíne - skokoch do vody z desaťmetrovej veže, postúpila do finále na ôsmom mieste. Nikto neočakával, že by mohla získať medailu v konkurencii svetových šampióniek. Laurine súperky však stratili niekoľko cenných bodov.

Laura postupne získavala cenné desiatiny v hodnotení, až sa prebojovala na prvé miesto. Tak sa stala prvou Američankou, ktorá získala zlatú olympijskú medailu v skokoch do vody z výšky 10 metrov. So slzami v očiach a s úsmevom na tvári skočila do náručia svojho trénera Kena Armstronga.

V interview po víťazstve ju vyzvali, aby jednou vetou vyjadrila svoje pocity. Bez zaváhania povedala: „Všetko môžem v Kristovi, ktorý mi dáva silu.“

Toto dievča malo trojnásobnú zlomeninu nohy, postúpilo na ôsmom mieste, a predsa zvíťazilo. Za svoj úspech ďakovala Bohu pred kamerami televíznych spoločností z celého sveta.

Keď sa v budúcnosti ocitnete pred neprekonateľnými problémami, spomeňte si na Lauru Wilkinsonovú a proste Boha, aby vám dal silu dosiahnuť v živote zlato!

Je to pravda, že o Bohu je ťažké rozprávať, ale ešte ťažšie je o ňom mlčať.

Charles Journet

Bl. Peter To Rot

7.júl

Tento kvet svätosti vyrástol v osade Rakunai na exotickom ostrove Nová Británia, patriacom dnes k Papue-Novej Guinei. Jeho rodičia ako jedni z prvých osadníkov ostrova položili základ miestnej cirkvi a dali jej aj prvého mučeníka.

Prví kresťania, ktorí prišli na ostrov okolo roku 1872, boli anglickí metodisti. Až o desať rokov neskôr ich nasledovali katolícki misionári Najsvätejšieho Srdca

Ježišovho. Ich úloha bola ťažká, keďže ostrovania, ktorí konvertovali na kresťanstvo, sa už hlásili k metodistom. No v tom čase sa odohrala zaujímavá udalosť - Angelo To Puia, ktorý bol vyše 40 rokov náčelníkom osady Rakunai, požiadal misionárov, aby pokrstili jeho a väčšinu domorodých obyvateľov, lebo si želali byť katolíci, nie metodisti. Tak sa zrodila počiatková bunka Cirkvi v tomto regióne. Angelo To Puia bol otcom Petra To Rota (1912).

Peter sa už v detstve vyznačoval veľkou zbožnosťou, a preto farár Emílio Jacobi navrhol jeho otcovi, aby ho dal do seminára. Náčelník osady sa však domnieval, že nikto z domorodcov ešte nie je hodný stať sa kňazom, a preto súhlasil iba s tým, aby sa syn vyučil za katechéta. Ako katechéta začal Peter To Rot pôsobiť v rodnej dedine. Organizoval spoločenstvá veriacich, vyučoval a citlivo ordinoval evanjelium ako liek na problémy bežného života domorodcov. Roku 1936 sa oženil a z manželstva prišli na svet tri deti, posledné až po jeho mučeníckej smrti.

Výrazný zlom do Petrovho života priniesla japonská okupácia ostrova roku 1942. Po tom, ako boli zahraniční misionári zatknutí a umiestnení v koncentračných táboroch, ostala všetka zodpovednosť za miestnu cirkev na pleciach mladého katechéta. Peter To Rot naďalej viedol katechézu, udeľoval krst, asistoval pri sobášoch, čítal Božie slovo, roznášal Eucharistiu a pomáhal chorým a chudobným. Represálie však boli čoraz násilnejšie. Japonci zakázali kresťanstvo a nariadili ľuďom, aby sa vrátili k pôvodnému náboženstvu, spojenému s polygamiou. Bola to ťažká rana dlhému misionárskemu úsiliu.

Peter To Rot sa za svoju aktivitu a neochotu zriecť sa viery, tiež nevyhol žaláru. Tento údel bral ako obeť zmierenia za to, že mnohí miestni katolíci porušili manželský sľub a vzdali sa viery. Ako sa zveril manželke a matke, cítil, že sa blíži jeho koniec a že dozorcovia ho chcú pripraviť o život. V júli 1945 k tomuto hroznému skutku naozaj došlo. Jeden z dozorcov v prestrojení za lekára dal Petrovi To Rotovi vypiť neznámu tekutinu a podal mu injekciu. Keď mu prišlo zle, zapchal mu nos i ústa. Katechéta zomrel v ťažkých mukách, čoho svedkami bolo niekoľko spoluväzňov. Ráno jeho telo naaranžovali, aby sa zdalo, že umrel prirodzenou smrťou, a úmrtný list sfaľovali. Chýr o hrdinskom živote a smrti Petra To Rota sa čoskoro rozšíril aj za hranice ostrova. Domorodci ho začali nazývať „a martir ure ra Lotu“ — mučeník za vieru. Počas svojej apoštolskej návštevy Papuy-Novej Guiney ho pápež Ján Pavol II. vyhlásil 17. januára za blahoslaveného.

KATARÍNA ŽÁKOVÁ

www.vistuckespektrum.sk

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice
vo Vištuku